

Protokoll 6/2025

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 5 juni 2025 kl. 18:30-19:45, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Stina Andersson (S)
Svante Thorell (MP)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Petter Jennervall (S)
Laila Abdallah (S)
Tove Lönstad (S) ersätter Pelle Johansson (S)
Mikael Valdorson (M) ersätter Alexander Saednia (M)

Ersättare

Jeanette Frenkman (S)
Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Johanna Klamming (MP)
Magnus Ljungkvist (S)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Eva Runestig Avdelningschef
Susanne Karlsdotter Avdelningschef
Joel Färlin Avdelningschef
Julia Davidsson Avdelningschef
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2025-06-06

Paragraf

§15

Sekreterare

Timmie Aspelin

§ 15**Svar på remiss - Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031, KS 2025/145**

BRO 2025/181

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Sammanfattning av ärendet

Föreslagen kemikalieplan 2025 – 2031 konkretiserar vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå miljöprogrammets mål "Ett giftfritt Stockholm". För att nå målet måste bland annat sårbara grupper skyddas och särskilt hälsovådliga och svårnedbrytbara kemikalier fasas ut ur stadens verksamheter. Förvaltningen ställer sig positiv till föreslagen kemikalieplan och utpekade åtgärder, men ser att kemikaliecentrum kommer spela en avgörande roll i förverkligandet av planen, särskilt genom att tillhandahålla stöd, vägledning och spetskompetens som saknas ute i verksamheterna.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Johan Duvdahl (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet välkomnar att staden tar fram en ny kemikalieplan för åren 2025-2031. Vi vill dock fokusera på Stockholms stads hantering av PFAS, dessa så kallade "evighetskemikalier" är extremt svåra att bryta ner och utgör ett stort hot mot både miljö och folkhälsa. Trots att den föreslagna planen har satt upp målet att minska användningen och spridningen av dessa ämnen, ser vi inte tillräckligt tydliga åtgärder eller prioriteringar för att nå detta mål.

PFAS har under åren använts i allt från impregnering av textilier och kokkärl till släckskum vid brandövningar. Forskning visar att flera av dessa ämnen är cancerframkallande, reproduktionsstörande och skadar både djur och människor. Dessutom sprids PFAS lätt i miljön och ackumuleras i både vatten och mark, där de kan stanna kvar under mycket lång tid. Att städa upp efter dessa utsläpp är inte bara tekniskt komplicerat utan också enormt kostsamt för staden.

Trots de uppenbara farorna ser vi hur PFAS fortsätter att spridas inom Stockholms stad, bland annat genom dagvatten och avloppsvatten. Centerpartiet anser att staden måste ta ett mycket större ansvar för att fasa ut dessa ämnen och minska deras spridning. Enligt stadens egen kemikalieplan ska upphandlingar och inköp vara fria från PFAS och liknande ämnen, men uppföljningen och genomförandet av detta mål anser vi har varit otillräckligt.

Vi vill se skärpt tillsyn och kontroll av verksamheter som riskerar att släppa ut PFAS i miljön, inklusive identifiering av de största utsläppskällorna. Vi ser även behovet av skarpare riktlinjer och krav vid upphandling av varor och tjänster med tydligt fokus på att eliminera PFAS. Det behövs även särskilda satsningar på att rena vatten och jord från PFAS, med hjälp av den ny och innovativ teknik och i samarbete med forskare och miljöexperter.

Av praktiska skäl och för att kunna hålla information aktuell avser förvaltningen placera en stor del av det handfasta innehållet i planen utanför det beslutade dokumentet. Det är lätt att förstå de fördelar med snabba ändringsprocesser och kortade beslutsvägar som förvaltningen eftersträvar men ledtider för politiska beslut finns för att möjliggöra granskning och ge legitimitet. Vi vill därför understryka vikten av att nämnden alltid är informerad om vad som görs i dess namn och att alla beslut eller avvägningar av politisk karaktär alltid föredras i nämnden.

Centerpartiet prioriterar att alla stockholmare ska ha rätten till en giftfri miljö, detta är inte bara en fråga om folkhälsa, utan också om rättvisa och ansvar. De mest utsatta grupperna, såsom barn och kvinnor i barnafödande ålder, påverkas i högre grad av dessa ämnen.

Vi uppmanar därför Stockholms stad att höja ambitionen sitt arbete för att eliminera PFAS från stadens verksamheter och miljö.

Hanna Wistrand (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi välkomnar att staden tar fram en ny kemikalieplan för åren 2025-2031. Vi vill dock fokusera på Stockholms stads hantering av PFAS, dessa så kallade "evighetskemikalier" är extremt svåra att bryta ner och utgör ett stort hot mot både miljö och folkhälsa. Trots att den föreslagna planen har satt upp målet att minska användningen och spridningen av dessa ämnen, ser vi inte tillräckligt tydliga åtgärder eller prioriteringar för att nå detta mål.

PFAS har under åren använts i allt från impregnering av textilier och kokkärl till släckskum vid brandövningar. Forskning visar att flera av dessa ämnen är cancerframkallande, reproduktionsstörande

och skadar både djur och människor. Dessutom sprids PFAS lätt i miljön och ackumuleras i både vatten och mark, där de kan stanna kvar under mycket lång tid. Att städa upp efter dessa utsläpp är inte bara tekniskt komplicerat utan också enormt kostsamt för staden.

Trots de uppenbara farorna ser vi hur PFAS fortsätter att spridas inom Stockholms stad, bland annat genom dagvatten och avloppsvatten. Våra partier anser att staden måste ta ett mycket större ansvar för att fasa ut dessa ämnen och minska deras spridning. Enligt stadens egen kemikalieplan ska upphandlingar och inköp vara fria från PFAS och liknande ämnen, men uppföljningen och genomförandet av detta mål anser vi har varit otillräckligt.

Vi vill se skärpt tillsyn och kontroll av verksamheter som riskerar att släppa ut PFAS i miljön, inklusive identifiering av de största utsläppskällorna. Vi ser även behovet av skarpare riktlinjer och krav vid upphandling av varor och tjänster med tydligt fokus på att eliminera PFAS. Det behövs även särskilda satsningar på att rena vatten och jord från PFAS, med hjälp av den ny och innovativ teknik och i samarbete med forskare och miljöexperter.

Av praktiska skäl och för att kunna hålla information aktuell avser förvaltningen placera en stor del av det handfasta innehållet i planen utanför det beslutade dokumentet. Det är lätt att förstå de fördelar med snabba ändringsprocesser och kortade beslutsvägar som förvaltningen eftersträvar men ledtider för politiska beslut finns för att möjliggöra granskning och ge legitimitet. Vi vill därför understryka vikten av att nämnden alltid är informerad om vad som görs i dess namn och att alla beslut eller avvägningar av politisk karaktär alltid föredras i nämnden.

Liberalerna prioriterar att alla stockholmare ska ha rätten till en giftfri miljö, detta är inte bara en fråga om folkhälsa, utan också om rättvisa och ansvar. De mest utsatta grupperna, såsom barn och kvinnor i barnafödande ålder, påverkas i högre grad av dessa ämnen.

Vi uppmanar därför Stockholms stad att höja ambitionen sitt arbete för att eliminera PFAS från stadens verksamheter och miljö.

Handlingar i ärendet

- 2103101 (Godkänd - R 1) Tjut - Remissvar gällande Stockholms stads kemikalieplan(1969697) (0) (003)
- BRO 2025/181-1.3 Bilaga - Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Esko,Heinonen	2025-06-06
Matyas-Gyorgy,Keresztesi	2025-06-06